

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSEB INVENIT SIBI DONUM

ETTURTUS NOVUM ALTARIA.

QUI FRUMENTUM

VI. ÉVF. 1905 10. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÖL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS.

FLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPULO TUO.

ECCE AGNUS DEI

ÖRÖKIOMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: Mindszenti gondolat. — Hogy viselkedjünk a szentmise alatt? — Kell az embernek vallás. — Érthetetlen szentség. — Az áldoztató csengetyű. — Mise stipendiumok. — Két áldozó. — Mit szólna szűz Mária ujságaidhoz és könyveidhez? — A jótétemény jutalma — Mária-kép az ut mellett. — Egy jó pap. — Vegyések. — Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről. — Oltáregyesületi ügyek. — Hirdetések.

MINDSZENTI GONDOLAT

HA AZ ÉLET terhei súlyosan nehezednek a föld vándorára; ha a küzdelmek elsorvasztják gyenge erőit; ha a jelen nem nyújt örömet, csak keserűséget; ha az életnek nem élvezi kellemeit, csak fájó igazságtalanságait; ha szent lelkesedéssel indul útjára, s azt verejtékével öntözve végre elbukik; ha szívének egész melegével, lelkének nemes önzetlenségével harczba indul fenséges eszmékért, s a korlátoltság, a rossz akarat szárnyát szegi, s porba hull: ez az elcsigázott, csalódott, elhagyatott ember mindig vigaszt lel a mult emlékeiben, s a jövő reményeiben. A koldusnak nyomoruit viskójában eszébe jut, hogy valamikor szebb napokat látott, s képzelete a mult emlékein lelkesülve márványpalotát fest szemei elé. A börtön lakójának keblét dagasztja a dicső mult emléke, s midőn lánczai csörögnek, az emlékezés szárnyain emelkedő lelke egy fényes jövő reményében lel nyugalmat. A leigázott, elliport nemzet reményét, a jövőbe vetett bizalmát szintén a mult nagy emlékei táplálják. S e keftő: emlékezés és remény, melyek egymásból táplálkoznak, őrzik meg a kétségbeeséstől egyeseket, s a társadalmakat. Innen van, hogy a nemzetek összegyűjtik nagyjaik porló csontjait, emlékeit, szobraikat fényes palotákba, s oda vezetik gyermekeiket, fölkeresik a nagy emlékek e templomait maguk is, hogy tanuljanak az ősök emlékétől s felbuzduljanak, nagy elhatározásokat merítsenek az emlékezés gazdag termőföldjén kivirult reményből. Méltó, hogy e pantheonok, hol egy nemzet nagy szellemei az utódok emlékezetében találkoznak, mind azzal a fénynyel legyenek diszítve, melyet a legnagyobbak érdemei megkivánnak, s látjuk is, hogy márvány, kristály, arany közt kell keresnünk a nagy ősök koporsóit, vagy szobraikat. Ott látja az ember a Wallhallában fényes környezetben Hermannak, a nagy germán vezérnek emlékét, s eszébe jut, hány álmatlan éjszakát okozott ez a világ

urának, a római császárnak, midőn büszke légióit megsemmisítette; ott van Nagy Károlynak szobra, s lelki szemeink előtt feltámad a nagy császár alakja, a mint diadalt ül száz nemzetten; ott vannak a többi hősök, tudósok, államférfiak emlékei, kik fényes csillagok gyanánt tündököltek az emberiség egén; küzdöttek, győztek vagy elbuktak, de győzelmükben úgy mint bukásukban megőrizték nagyságukat, s ércznél maradandóbb emléket emeltek nevüknek.

S mégis midőn az ember elhagyja e fényes csarnokot, s kilép az Isten szabad ege alá, mintha nem volna egészen megnyugtatta, mintha az érdem azon jutalmazásában, melynek tanuja volt, nem látná az igazság azon mértékét, melyet természetszerűen keres. Mert látja ugyan mint hódol az utókor az uralkodók, a hadvezérek, a tudósok, az államférfiak emlékének. De vajjon ezeken kívül nem voltak-e az emberiségnek oly hősei, kik nem vezettek százezreket öldöklő ütközetbe, de a szív és lélek nagy csatáiban nehezebb győzelmeket arattak, s nagyobb áldozatokat hoztak, mint a nagy hadvezérek a vértől párolgó csatateréken? Vajjon a kunyhók magányában, a pinczeszobák dohos levegőjében, az egyszerű czellák csendjében nem nyílnak-e az erények virágai? nem aratnak-e ott győzelmeket a legveszedelmesebb ellenségen, a bűnön? S e küzdelmek, melyekben vér talán nem folyik, de annál több könny, melyekben fegyver nem dördül, de annál fájdalmasabb sóhajok hallatszanak, melyeknek helyét nem üszkös romok jelölik, hanem tört szívek, s füstbe ment remények, vajjon ezek nem érdemelnek-e egy kis helyet azon csarnokokban, hol az emberi nagyság emlékei emelkednek? S lám, hiába járunk a pantheonokban; a kis emberek e nagy hőseit emlékoszloppal meg nem örökítették; az elrejtett szenvedések világra szóló küzdelmeit versbe nem foglalták; a lenézett lelkek hősi csodáit elfelejtették. S ez szomorú és kétségbeejtő volna, ha az emberek pantheonjain kívül nem volna egy másik, mely nem nyugszik márvány oszlopokon, hanem a nagy lelkek erején, melyet nem diszitenek arany-virágok, hanem az erénynek páratlan szépségű rózsái, melyben nem emelkednek hideg szobrok, hanem boldogságban uralkodnak dicső lelkek. S a mi végleg megvigasztal, itt nemcsak királyokat és hadvezéreket találunk, hanem egyszerű szolgákat is, kik boldogok, mert tisztaszívűek voltak; nyomorult koldusokat is, kik boldogok mert sirtak s reményüket el nem veszítették; sőt olyanokat is, kik től a világ, mint bűnösöktől elfordult, s kik boldogok, mert irgalmasok voltak s ezért irgalmasságot nyertek.

Hol keressük ezt a pantheont, melybe szívünk egész melegével áhítunk, hol a nagy emlékek örökké élnek, s reményeink valóra változnak? Kövessük az egyház ünnepi szózatát, lépünk be a mindenszentek pantheonjába, s ismerjük fel, hogy az érdemmel szemben igaz elismerés csak a szent kereszténységben van, s járja át lelkünket a boldogító tudat, hogy e szent

egységnek mi is részesei, e nagy dicsőségnek mi is örökösei vagyunk, ha átjárja lelkünket a Krisztus kegyelme.

A remény szárnyain emelkedünk a szentek birodalmába. Keressük fel azokat a hősokeket, kik nemcsak a csatatéren arattak diadalokat, hanem a lélek harcaiban mutatták ki vitézségüket. S midőn látjuk azokat a dicső lelkeket, kik megvívta száz ellenséggel s nem használtak más fegyvert, mint a mivel az alázatos, vágyó, önfeláldozó szeretet övezte szívüket, s nem reméltek másban, mint a Krisztus érdemei által megszerzett kegyelemben, hirdessük az apostollal: «Nincs másban senkiben üdvösség, mert nem is adatott más név az ég alatt az embereknek, melyben nekünk üdvözülnünk kellene.» (Apost. cs. IV. 12.) A világ szobrot emelhet a földi hősokeknak, hódolhat a hatalmasoknak, *eladhatja magát* a gazdagoknak; a szobrok elporlanak, a hódolatról megfeledkeznek, az erénynek árán megsztóznak, örökké csak az a jutalom marad, melyet Krisztus nyújt, s melynek ára igaz, keresztény élet s alázatos, buzgó imádsággal kiérdemelt kegyelem. Ezért küzdünk, ezért áldozunk, nem a világnak hű dicsőségéért, s meg nem csalatkozunk. G.

Hogy viselkedjünk a szentmise alatt?

Midőn a pap a szentmisét az oltár lépcsőinél a szent kereszt-jellel megkezdi, letérdel a nép is és szintén megjelöli magát a kereszt szent jelével.

Az evangélium elején balkezünket mellünkre tesszük, a jobbkez hüvelykujjával pedig kis keresztjelet teszünk homlokunkra, ajkunkra és mellünkre.

Fejünket meghajtjuk valahányszor Jézus legszentebb neve kiejtetik úgy a szentmise mint prédikáció alatt. Ugyanezt tesszük Gloria Patri-nál is, ha ezt valamely istentiszteleten kimondják vagy éneklük. Fejet hajtunk, midőn a pap áldást ad.

Átváltozásnál minden csengetésre mellünket verjük. A szent ostya, valamint a kehely fölemélésekor nekünk is föl kell rá néznünk.

A hármass csengetyűszóra, az átváltozás után végezhetjük a következő rövid aktust: «Oh Jézusom, neked élek. Oh Jézusom, neked halok. Oh Jézusom, tied vagyok élve és halva»; a kehely átváltoztatása után: «Oh Jézusom, hiszek benned. Oh Jézusom, remélek benned. Oh Jézusom, szeretlek téged mindenek fölött».

Kommunio alatt a háromszoros csengetésre, mellünket verve mondjuk háromszor: «Oh Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak szóval mondd és meggyógyul az én lelkem».

Mise alatt, átváltozáskor nem szabad a templomban senkinek járkálni, beszélni vagy bármi mást tenni, hacsak ez valami más dologgal összekötve nincs. Mihelyt az átváltozásra jel adatik, azonnal térdre borulunk, bármely részében legyünk a templomnak és nem állunk föl, míg az átváltozás végbe nem ment. Ugyanezt kell szem előtt tartanunk, midőn a pap a szentáldozást szolgáltatja ki. Mindazok, kik a templomban vagy annak közvetlen közelében vannak, térdre borulnak és a szent cselekményen áhitattal jelen vannak. Ha nagyon sokan járulnak a szentáldozáshoz, úgy, hogy olyan sokáig nem várhatunk, legalább addig kell várni, míg a pap a szent ostyát kiosztani kezdi s azután kettős térdhajtással ki-ki helyét csendesen és áhitattal elhagyhatja.

Kell az embernek vallás

(Vége.)

AZONBAN tanu rá a történelem, hogy hoztak nem egy törvényt, mely az életbe át nem ment. Ismerünk törvényeket, melyek ellen nemzetek s az emberiségnek nem épen méltatlanabb része tiltakozott, mert az emberi méltósággal, legigazabb természetükkel ellenkezett. Nem így ez az egyetemes törvény. Hogy az embereknek *kell* vallás, ez az öntudat él minden században minden népnél. Fölhozhatom bizonyosságul állításom igazolására a pogányság legnagyobb szellemeit (Cicero). Reámutathatok, hogy a természet-tudósok, miután évezredekén keresztül kutatták az ember igaz természetét, mely őt a többi teremtménytől megkülönbözteti s följük emeli, végül oda-jutottak, hogy az *embert* jellemző e különös vonást abban találták, hogy ő abban különbözik s azért jelesebb minden más lényénél, mivel neki vallása van.

De pillantsunk csak be magunk a népek miszteriumaiba. Üssük föl a történelem s a néprajzi tudomány lapjait s meggyőződünk, hogy nem találtak még országot, hol Istent ne ismerték s népet mely vallástalan lett volna. Istent tiszteli a művelt európai s a kultura legalacsonyabb fokán álló zulu-kaffer; ég felé emeli tekintetét örömben és bajban a kínai kuli s az amerikai indián; a vallás hevíti a jeges Grönland eszkimójának szivét s ez hűti az egyenlítő lakójának forró szenvedélyét. Szóval az ember vallásos ép azért, mivel ember, kit halhatatlan lelke örök reményei s végtelen vágyai Istenhez emelnek. A földi élet, töltse bár selyemben vagy rongyokban, márvány-palotában vagy konyhában, halalomban vagy szolgaságban, sohasem elégíti ki. Fölfelé tör; ki ebből a korlátolt létből, melynek a végtelenhez mértén arasznyi térei ólomsúlylyal nehezedenek a végtelenségbe törő lelkére. Bár-hova vessük tekintetünket, a nemesért, a szépért, a nagyságért lelkesülő

emberek mindenütt azt hirdetik, hogy e földi korlátok közül a halhatatlan léleknek ki kell emelkedni a vallás szárnyain. Ezt hirdeti, a melegtől és portól eltikkadt bucsusok éneke; ezt a tenger fáradalmakkal, a küzdelmekkel, dögvézszel szembeszálló mekkai zarándokok serege; mint a világ négy tájékán lakó népek könyörgő és dicsőítő imája s szüntelen áldozataik füstje és eget nyaldosó lángja.

S mit bizonyít ez egyetemes tény? Azt, hogy a vallás természetes szükséglet, nem valamely kornak vagy népnek, vagy társadalmi osztálynak találmánya. A mint változhatatlan törvény, hogy a szülőket tisztelni kell, mert az egyetemes emberi természet követelménye s minden ellenkező merényletet fölháborodva utasít vissza az emberiség, ha tetszetős formában akarnák is igazolni; a mint dicsérjük az alamizsnálkodást és megvetjük a lopást, ha néhány perverz gondolkozású szellemóriás a közmeggyőződést káprázatos érveléssel meg is szeretné hazudtolni; s a mint a becsület és becstelenség közti különbség sohasem lesz kétes, ha néhányan, vagy akár sokan is az erkölcsi nihilizmus jogosultságát vitatják; és nem lesz kétes még akkor sem, ha a sophisták érveit meg nem czáfolhatjuk, mert érezzük, hogy a valóság tagadása a lehetetlenség törvényesítése: ugy ez a mindég és mindenütt érvényesülő tény sem lehet a természet csalfa játéka, vagy emberek értéktelen találmánya, hanem szent valóság, melyet némelyek, talán családok, sőt néptörzsek is tagadhatnak, de ezzel tagadják az emberi természetet; s a történelem és tapasztalás azt tanítja, hogy e tagadás halálos ítéletük. Egészséges és jogosult elvek csak azok, melyek a valóságban gyökereznek s melyeket az élet, ez az eleven és érző logika igazol. S ezért az összes zarándokok és népek tanuságát nem szabad kicsinyelnünk s a térdelő, imádkozó, áldozó nemzetekkel együtt hirdethetjük és kötelességünk hirdetni, hogy az embernek kell vallás, ha ember akar lenni.

S ha most még azt is tudni akarjuk, hogy a vallás kötelező törvényét mért nem érte az emberi törvények sorsa, s hogy a népek, ha ideig-óráig tévutra tértek is s ellökték maguktól e szent törvényt, mért tértek mégis vissza mindig hozzá, akkor a lelkek, melyek a vallásban nyugalmat találtak, melyeknek vágyait kielégítette, a nagy szellemek, melyeknek kínzó kétségeit eloszlatta, a megtört szívek, melyeket a kétségbeeséstől megőrzött, mind azt felelik: mert a vallás az emberiség tulajdonképeni boldogsága.

Az ember vágya a végtelenbe tör. Hol találunk valakit, ki azt mondaná: elég! én nem akarok boldogabb, elégedettebb lenni? Annyira sajátja e törekvés az emberi természetnek, hogy a mely pillanatban lemond a végtelen után való szárnyalásról, megtagadja önmagát, mert megszűnik benne a haladás vágya s mivel az élet nem stagnálhat, süllyed lefelé az állatokhoz. Másrészt azonban a lelket lenyűgözi saját végességének érzete. A végtelenbe tör, s röptében folyton korlátokba ütközik. Önmagával megelégedve nincs,

de görnyedve érzi, hogy önmaga nem javíthat sorsán. Tökéletesbb boldogság után eseng, de keseregve kénytelen bevallani, hogy maga ezt ki nem vivhatja. Mit tesz tehát a lélek? Kilép szűk köréből, s a vágyakozás, az ima szárnyain fölemelkedik ahhoz a Lényhez, melynél a végtelenséget, a tökéletes boldogságot föllelheti, a lélek Istenhez tör, s midőn a hit, remény és szeretet kötelékével fűzi magát szívéhez, akkor az ember megtalálta a végtelen boldogságot, s benne, ígéreteiben, szeretetében, kegyelmében megnyugszik.

Nézzétek az emberiség nagyobb részét, a szegényeket. Mi teszi elviselhetővé sorsukat? Mi más, mint a vallás, mely igazságos ítéletet és kiegyenlítést biztosít. Vegyétek ezt el tőlük s vadállatok serege tör ellenetek, mely csak rombolni képes, mivel a vallástalan kebelben egyedül a szenvedélyek vihara tombol, mely vihart, pusztítást, forradalmat akar szítani mindenfelé.

De még jobban érzik a vallás boldogító hatását azok, kik az élet javai-
ban dusslakodnak. Mert ezek a lelket nyugtalanító kísértéseknek, a szenvedélyeket fölkorlácsoló alkalmaknak sokkal inkább ki vannak téve. S ha fené-
kig üritették az öröm poharát, melyet a világ nyújt és szertelen tombolással
rohantak az élvezetek közé, melyekben boldogságot kerestek, s nem marad
utána szívében más, mint unottság, undor és világgyűlölet, a világ csak
mosolyog pessimizmusukon, de megvigasztalja és megnyugtatja őket a
templom csendjének áhitata s a szív mennybeemelkedése. Szent Ágostonnal
együtt hirdetik: Nyugtalan a mi szívünk, míg benned Isten, nyugalmat nem
talál. Mert kell nekünk, boldognak és boldogtalannak, hatalmasnak és kol-
dusnak egyaránt vallás. Ez erősségünk, bizalmunk és nyugalomunk. *Dr. G. Gy.*

Érthetetlen szentség

Hát ezt érted?

Az oltár titka a legbátrabb léleknek, a legmélyebb értelemnek is meg-
foghatatlan, a jóságos Isten mégis adott természetszerű képeket és hason-
latokat, hogy annak lehetőségét nekünk némileg szemlélhetővé tegye.
A legméltóságosabb Oltáriszentségben mindenekelőtt a kenyér és bor
Jézus testévé és vérévé változik, a nélkül, hogy a külső alak megváltozna.
Ezt mi mindenesetre nem értjük. De hiszen láthatjuk mindennap, hogy a
kenyér és a bor, ha mindkettőt élvezzük, testünkkel és vérünkkel változik át.
Tehát a mindenható Isten nem volna képes arra, hogy a kenyeret és a bort
élvezet előtt az ő szent testévé és vérévé változtassa?

Kövületek.

Hanem — vethetné közbe a véges ész — ott az élvezet alkalmával
a színek is megváltoznak, míg az oltári titokban megmaradnak! Ugy van!

Hanem erre is találunk képeket és hasonlatokat. Hát nem láttál-e még némely kövületet: megkövült állatokat, megkövesedett növényeket, megkövült fát? Világosan láthatjuk ezen kövületeken az eredeti alakot; ez megmaradt, de állat és növény kővé vált. Ebben képet és hasonlatosságot látunk a legméltóságosabb Oltáriszentséghez, a hol a lényeg, a substantia átváltozik, hanem az alak megmarad.

Fotografiák nagyítóüvegen át.

A hit világosan tanítja, hogy a konszekrált színek minden, még a legkisebb részében is az Ur Jézus Krisztus egész teste és vére van jelen. Mikép lehetséges ez? Ezt nem értjük. A mindenható Isten eme csodájához is találunk hasonlatosságot a természetben. Már bizonyára szemléltünk fotografiát nagyítóüvegen át. Előttünk van egy vagy több személy, egy palota, egy egész vár; és gyakran ezen fotografiák egy pont megnagyobbításából állanak. A nagyítóüvegben ezen alakok nem észlelhetők. Hol vannak tehát? Be vannak mintegy szoritva a fotográfia kis pontjába. Ime egy hasonlatosság ahhoz a dogmához, hogy Jézus Krisztus teste a legkisebb részekben is egészen jelen van.

A gondolat ezer hallgató előtt szavakban megsokszorozitva.

Végül azt tanítja a hit, hogy Krisztus annyiszor van teljesen jelen, a hány konszekrált ostya van. Ezen igazságra is találunk hasonlatosságot a természetben. Elmondunk egy gondolatot szavakkal ezer hallgató előtt. Mindegyik hallgató megjegyzi magának ezt a gondolatot, mintha csak egyedül volna jelen, egyszersmind ezen gondolat megmarad bennünk is és a hallgatók száma szerint megsokszorozódik. Ime, ismét egy hasonlat az oltár titkához, mert hasonló, csakhogy végtelen fenségesebb módon van Krisztus a mennyben és egyszersmind ezer és ezer helyen a földön a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Így talál a hívő katolikus a természetben a természetfölöttiekhez vonatkozásokat, mintegy létrákat, melyek őt a hithez és az Isten szeretetéhez vezérelnek.

Buzgón, szeretettel imádkozik és gondolja magában: Isten nem volna végtelen, ha én őt és titkait az én csekély értelmemmel föl tudnám fogni.

A dölyfös kétkedő pedig megjegyyezhetné magának azt a feleletet, a melyet egyszer egy hívő tudós egy koraérett «fölvilágosult»-nak mondott. Ugyanis így szólt: «magyarázza meg nekem az átváltozás titkát és én hívő leszek». Erre a tudós fölemelt egy marok földet és mondá: «ezen marék föld ezer titkot és átváltozást mutat. Magyarázza meg nekem ön ezeket és azután ismételje meg kérdését». És a nagy bölcsnek száját betapasztotta a marék föld.

Érdi.

verejték gyöngyözik homlokán. Reszket és kínosan vergődik a lélek fájdalomában és a fájdalom addig kalapácsolja a bűnös szívet, mig nem meglágyul, megadja magát és fölsóhajt: «Oh Istenem! csak még ez éjjel ne! Reggel, igen reggel megteszem!»

Megvirradt; az éjjeli vihar után ismét kiderült az ég, és a reggeli nap ismét barátságosan köszöntött be az ablakon, midőn a szegény szolgáló újból fölkereste a beteget s megkérdezte: «Hogy vagy?» Gyenge, elhaló hangon csak azt az egyet tudta a beteg válaszolni: «Gyónni akarok!»

Nem telt el egy óra és a kis csengő cseng és cseng a padlásszobában. Uram, nem vagyok méltó!

Forró könnyek peregnek a haldokló szemeiből és ugyanannak a papnak kezére hullanak, ki az éjjeli esőben úgy átázott. — Este, midőn a nap lehanyatlott, a lélek, mint remélni szabad, az Isten irgalmas ítélete előtt állott.

Az örök világosság fényeskedjék neki

Nem tisztán a csengetyű szava és hangja volt, mely oly hatalmasan és megrázóan beszélt a szerencsétlen szívéhez. Az Üdvözítő hangja volt, a jó Pásztor szava, ki felcsöngetett a szegény bűnöshöz a sötét kamrába, míg magába nem szállt!

≡ Mise-stipendiumok ≡

QUIVEL a szentmiseáldozat különös gyümölcse elsősorban annak javára szolgál, a kiért azt bemutatják, ezért jámbor szokása az a hívőknek, hogy a papnak e célra bizonyos meghatározott adományt nyujtanak. Ezt az adományt különféleképen nevezik: stipendium honorarium, intentio, misepénz.

A szokott stipendium egy csendes miséért nálunk egy korona, énekes miséért többet kell adni, t. i. bizonyos összegű pénzt, mely a vidék és mise különbözősége szerint van megállapítva. A papnak nem szabad a közönségesen megállapított mise-stipendiumot önkényüleg változtatni.

Az adományt mindig a mise előtt kell adni a papnak. Nem szabad e szokást üzletnek tekinteni, hanem lelkiismereti és vallási kötelességnek. Az adományt, mint áldozatot ajánljuk föl a szentmiseáldozattal kapcsolatosan. Nem illik az áldozatot a szentmise bemutatása után tenni.

Némely vidéken az a szabály uralkodik, hogy addig semmiféle misét nem mutatnak be különös szándékra, míg a stipendium le nincs fizetve. A hol ez a szabály nincs érvényben, gyakran mutatnak be misét különös szándékra s a stipendium ígéretére, a nélkül, hogy ezért később valami áldozatot hoznának.

Ha szegény emberek azok, a kik nem képesek misét szolgáltatni, még hozzátartozójuk halálakor sem, a pap ajándékozhatja a misét, mely esetben a különben följánlott adományt ő maga áldozza föl s így igazi áldozat mutattatik be a szentmiseáldozattal kapcsolatban.

Ha valaki egy meghatározott napon akar misét szolgáltatni, jelentse ezt be néhány nappal előbb s ugyanekkor nyujtsa át a stipendiumot.

Két áldozó

AZ ELSŐ szentáldozásra készültek. A kis város gyermekei összegyűltek a templomba s figyelmesen hallgatták a lelkész szavait, ki ismételtlen mondá nekik: «Gyermekeim, a küszöbön álló esemény nagy fontosságu lesz közületek igen soknak későbbi életére». A fiuk közt volt a kis Lajos s a leányok között a kis bátoralan Mária, iskolatársaiknak kitűnő példaképe; kezüket összekulcsolták, tiszta szemeiket a pap ajkaira függesztették. Jelt adtak; a gyermekek kiléptek a sorból s két oldalról a gyóntatószék mellé álltak. A pap mégegyszer hozzájuk fordul s inti őket: «Ne rejtsetek el Isten előtt egy bűnötöket se, mert ő tudja valamennyit».

Hátul, a legutolsó helyen áll alig észrevehetően egy Zsiga nevű fiu. Lesütött szemekkel, összetett kezekkel vizsgálja lelkiismeretét. A mint látszik, áhitattal készül a gyónásra. Visszagondol; oh, mily rút emlékezés; a múlt évben, egyik vasárnap az istentisztelet alatt beszökött egy félreeső kertbe körtét lopni, a mit azelőtt is gyakran megtett. Mint a mókus mászott föl a fára s egyenlő magasságban volt az ebédlő ablakával, mely még nyitva volt és mit látott ott! Egy ötkoronás csillogott feléje az asztról.

Szemei égnek a vágytól. Mennyi labdát vehetne azon a pénzen, mennyi csigát és még sok mindenféle jószágot és senki se tudna róla semmit.

Leszórja a körtét, beugrik a szobába; zsebre vágja a pérzt; visszakuszik a faágra, lemászik a földre és eltűnik.

És most mindezt el kell mondania a papnak. Hogyan lehetne ezt más-kép tenni! Legnagyobb örömeire delet harangoznak, s így eltávozhatik; délután folytatni fogják a gyónást. Délután, tünődik a fiu, addig majd meg-gondolom.

Gondolatokba merülve megy haza. Atyja már az asztránál ül, mig anyja a terítéssel foglalkozik. «Nos — kérdé a szocziálista munkás — mit beszélt ma a plébános?» «Azt mondta, hogy ha a gyónásban elhallgatunk egy bűnt, a pokolba jutunk». «Ej, mit — válaszolá az atya — pokol és gyónás a papok találmánya.» Az anyának egy köny szökik szemébe, de nem szól semmit.

Egészen más jelenet tárul szemünk elé, midőn Lajos és Mária haza

érnek. Szülők lábaihoz borulnak, hogy bocsánatot kérjenek tőlük, s azok meghatottan áldják meg őket.

Az atya istentelen szavaira elhatározta a kis Zsiga, hogy azt a tettet nem fogja meggyónni. A pap mielőtt föloldozta volna, még egyszer kérdezi tőle: «Meggyóntál mindent?» — «Igen» — mondá a fiu s ezzel elkövette a szentségtörést.

A nagy nap érkezett. Az aranyban tündöklő oltár virágokkal van földiszítve, melyeknek kellemes szaga egyesül a tömjén illatával s fölszáll a lobogó gyertyák között, a pap a szentmisét mondja, a gyermekek mély áhitattal térdelnek.

Lajos és Mária szülők egymás mellett térdelnek s mélyen megindulva szemlélik gyermekeiket, a mint ájtatosan és angyali tisztasággal az Ur asztalához közelednek. Zsiga anyja egyedül van; oh, ha tudná! Zsiga is föl-emelkedik. Képmutatóan kulcsolja össze kezeit, lesüti szemeit és követi társait. — Megtörtént; megismételte Judás bűnét. Atyja tagadta a poklot, de az egész pokol ott van fiának szívében.

* * *

Zsigából elfajult gyermek, rossz munkás lett. Anyját korán sirba vitte a bánat, atyja keservesen megbánta, hogy fiát olyan rossz nevelésben részesítette. Legszívesebben tartózkodik a körösmában és a rossz társaságokban.

Egy napon borzasztó hír terjedt el a faluban; egy öreg asszonyt meggyilkoltak és kiraboltak; a gyanu Zsigára irányult és a zsandárok bilincsekbe verték atyja házában, a kit a szégyen majd megölt. Zsebében még megtalálták az elrabolt pénz egy részét. Nem tagadhatta bűnét, börtönbe vitték az összesereglett nép szidalmi közepett. Megjelenik az esküdtszék előtt s megpillantva a falon függő feszületet, fölkiált: «A rosszul végzett első szent áldozás juttatott engem ide». Erre mintegy feleletül a vádlott szavaira a nézők nagy tömegéből fölhangzik a kiáltás: «Én vagyok a bűnös, az ő atyja, mert rosszul neveltem, s naplopót csináltam belőle!»

Az esküdtek visszavonultak tanácskozásra. Visszatérve bűnösnek mondták, de tekintetbe vették az enyhítő körülményeket. Atyja közbekiáltása megmentette Zsigát a pallostól, hosszú, nehéz kényszermunkára ítélték.

A kis városra a borzalmas tett rémülete után kedves ünnep virradt. Lajos tartotta első szentmiséjét. De az ünnepély után csakhamar visszavonult szüleitől és barátaitól, hogy a szerencsétlen Zsigát megvigasztalja. A két barát, kik együtt járultak az első szentáldozáshoz, egymás előtt áll. Zsiga szíve majd megszakad; töredelmesen meggyóna bűneit, melyek őt az örvénybe sodorták. A pap együtt sir vele és vigasztalja őt. Az elítélt édes békét érez szívében. Türelemmel viseli el az ideiglenes büntetést, mint megérdemlett penitenciát, hogy így az örök kínoktól megszabaduljon.

Mit szólna szűz Mária ujságaidhoz és könyveidhez?

SZENT CYRIAKUS apát életében olvassuk a következő tanulságos történetet. Ennek a szent apátnak egyszer csodálatos álma volt. Azt álmodta, hogy cellájának ajtaja előtt áll a boldogságos szűz Mária keresztelő szent Jánosnak és szent János evangelistának kíséretében.

Örömmel eltelve ezen kitüntető látogatás fölött, mély tisztelettel kérte a boldogságos Szűzet, hogy lépjen be cellájába. Azonban daczára minden kérésének, nem akart hozzá bemenni. De ő nem szünt meg könyörögni és esdekelni.

Ekkor a boldogságos Szűz végre azt mondá neki komoly hangon: «Hogyan kívánhatod, hogy celládba lépjek, mikor az én ellenségemnek adtál ott szállást?» S.e szavakkal kísérőivel együtt eltűnt.

Midőn a szent apát fölébredt, egészen elszomorodott és megzavarodott, hogy Mária azt mondotta neki, miszerint cellájában az ő ellenségének adott szállást. Mivel rajta kívül nem lakott abban senki, azt gondolta, hogy őt magát érti alatta.

Ezért a leggondosabban megvizsgálta lelkiismeretét, ha vajjon tudtán kívül nem nyomja-e valami súlyos bűn a lelkét; de a legpontosabb vizsgálat után sem talált semmit.

Levertségében és szomoruságában egy jámbor könyvből akart vigaszt és gyógyulást meríteni, melyet egy másik szent pap, névleg Hisychus kölcsönzött neki olvasásra.

De ime, a mint a könyvet felüti, csak akkor látja, hogy ugyanabba a kötetbe a jó olvasmányal együtt Nestorius tévtanítónak két értekezése is be van kötve, melyben a boldogságos Szűz istenanyai méltóságát tagadja és czáfolja.

Most tisztán megértette Cyriakus, kit tart az édes Istenanya ellenségének. Azonnal visszaküldte a könyvet papi barátjának és elbeszélte neki, mi történt vele.

Hisychus megijedt, mert ő sem vette észre az istentelen Nestorius két iratát. Rögtön kitepte és elégette, mert nem akarta semmi áron megtűrni lakásában a boldogságos Szűz ellenségét.

És most, édes olvasó, mégegyszer: Mit szólna az édes Istenanya ujságaidhoz és könyveidhez? Talán a te házádban is vannak tudtodon kívül — vagy épen tudtoddal — Máriának ilyen ellenségei? Minden egyházellenes ujság, minden sikamlós könyv és folyóirat Mária ellensége. És akarod, hogy Mária házádban maradjon? Azt akarod, hogy Isten édes anyja künn álljon — és végül ő és vele Isten áldása ajtódtól eltávozzék?

A jótétemény jutalma

Egy szegény földmives fiának, a ki a nagy talentumával és vas szorgalmával mindig kitűnt, legforróbb vágya volt, hogy pap lehessen. Miután az elemi iskolát elvégezte, egy paraszthoz szegődött be szolgálni, hogy szegény szülein keze munkájával segíthessen; azt hitte, hogy azt a benső hangot elnyomhatja. De csalódott. Vágya mindig élénkebb lett és végre, bár nehéz szívvvel, bátorságot vett magának, engedélyt kért szülőitől, hogy tanulhasson, miután előbb a plébánosával megbeszélte a dolgot. A szülők természetesen csak nehezen adták meg beleegyezésüket, mert jól ismerték a nehézségeket s azért csak aggódva tudtak a jövő elé nézni.

Midőn a plébános megígérte, hogy tehetségéhez képest támogatni fogja a fiut céljának elérésében, akkor végre egy fiatal paphoz adták privát oktatásra, hogy a gymnasiumra előkészítse. Midőn már annyi képzettsége volt hogy a közeli város gymnasiumába fölvehetik, a plébános ajánlatára készeknek nyilatkoztak egyes jólelkű emberek, hogy a fiunak ingyen ebédet adnak. Egy tanulószobát is adtak neki a legszükségesebb felszereléssel. Könyvekről és egyéb nélkülözhetetlen dolgokról a plébános gondoskodott, a mennyiben épen tehetségében állott. Maguk a szegény szülők sem akarták türni, hogy fiuk egészen az idegen emberek jószívűségére legyen utalva, ők is kuporgattak, spóroltak, hogy legalább valami csekélységgel hozzájárulhassanak gyermekük taníttatásához. De a hosszú gymnasiumi évek alatt oly sok mellőzhetetlen kiadása volt, hogy a fiu a legnagyobb takarékossgal is csak alig tudott tengődni.

Végre midőn sok fáradság és nélkülözés után a gymnasiumot befejezte és a papnevelőbe járhatott, akkor ismét rendkívüli nagy anyagi áldozatokra volt szükség, hogy minden megkivántató dolgot megszerezzen. A szegény szülők megtettek mindent, hogy gyermeküknek a legszükségesebb kiadásokat előteremtsék. E végből utolsó tehenüket akarták eladni. A tanuló egy szabóhoz ment, hogy oly ruhát rendeljen meg, a minőt a szeminárium előirt. A mestert csak azzal tudta megnyugtatni, hogy szülői majd a tehen árából fogják kifizetni. De épen akkor, midőn a fiatal ember ruháját elvihette volna, szülőit az a szerencsétlenség érte, hogy a tehen kimult. Így oda volt utolsó reménye.

Nem volt már semmije, a miből a szükséges pénzt előteremthette volna. Mélyen elszomorodva az eseten, azonnal a szabóhoz ment. A becsületes mester épen műhelyében ült, midőn a tanuló belépett.

«Aha — kezdé a mester — a ruháját akarja elvinni, sajnálom, még nincs egészen készen. Holnap estig legyen egy kis türelemmel.»

A tanulónak könybe lábbadt a szeme. «Ah nem, mester! — felelé —

Csak arra akartam kérni, tartsa meg a ruhát. Szüleim el akarták adni tehenüket, hogy annak árából kifizessék az ön számláját. De az a szegény állat elpusztult s így nem vagyok abban a helyzetben, hogy a ruha árát kifizessem; kölcsön pedig...» Itt elhallgatott.

«Nem, kölcsön nem, de igen szívesen odaajándékozom magának a ruhát — mondá meghatva a mester. A mélyen elszomorodott tanuló nagy szemeket meresztett rá.

«Igen — folytatá a mester — magának ajándékozom a ruhát. Nekem sincs sokam, de a mennyire tehetem, szívesen hozzájárulok, hogy jó papnak képezhesse ki magát. Fogadja tőlem megvigasztalódva e csekély adományt és gondoljon rám imáiban.»

Telve meghatottsággal hálásan szoritotta meg a tanuló a szabó kezét.

«Hogyan tudom önnek ezt a jótéteményt viszonzni? Örökké adósa leszek. De talán még találkozunk az életben, mikor meg tudom ezt önnek hálálni.»

«Menjen megvigasztalódva és viselje a ruhát jó egészséggel — kívánta neki a mester, mikor eltávozott.

* * *

Az emberek gyakran igen különböző viszonyok és körülmények között találkoznak egymással az életben. Így történt itt is. A szegény tanuló már régen fölvette az egyházi rend szentségét, s már éveken át buzgón munkálkodott az Ur szőlőjében. Fiatal káplán korában már tudakozódott a mester után a kis városban. De ott nem találta meg. Azt mondták, hogy már évekkal ezelőtt egy nagy városba költözött, a hol fia letelepedett és üzletet nyitott. De biztos felvilágosítást nem tudott neki adni senki.

De ha már tettekkel nem is fejezhette ki háláját, annál buzgóbban megtette imáiban, mert még élénk emlékezetében volt az a jótétemény, melyet a becsületes kézműves akkor iránta tanusított. Miután egy kisebb helységben éveken át a legjobb eredménnyel káplánkodott, egyházi hatósága egy nagyobb, népes város iparnegyedébe helyezte, a hol tevékenységének tág tere nyílt.

Nagy városban nagy a gazdagság, a mi azonnal szembe tűnik, s a tapasztalatlanok könnyen azt hiszik, hogy a város igazi paradicsom, s szerencsés órában született, a ki ilyen városban lakhatik. De a ki egyszer egy nagy város kulisszái mögé bepillanthat, a ki különösen egy iparvárosban csak némileg is ismerős, az előtt tisztán áll, hogy a gazdagság mellett a legsanyarubb szegénység uralkodik, legyen az megérdemelt vagy meg nem érdemelt szegénység. Sajnos ez a szegénység (soknak szégyenérzete miatt) legnagyobb részt meglehetősen rejtve marad vagy nem mutatkozik a magarikító alakjában.

De ha meg akarod ismerni a nagy iparvárosok nyomorát, keresd föl

egyszer a nagy bérkaszárnyákat, s ne rösteld fölkapaszkodni a végtelen lépcsősoron, egészen a padlásig. Csak ott találja meg az ember a szegénységet, a legborzasztóbb formájában. A mit az ember ilyenkor lát és hall, azt nem lehet szóval elmondani. E nyomorultak közül hányan zülленének el teljesen úgy testileg, mint a mi még rosszabb, lelkileg, ha a keresztény charitas pártfogásába nem venné a szükölködőket és betegeket s testi és szellemi táplálék által annak a rágódó rossznak gátat nem vetne.

A mi lelkészünk új állomásán a soknál is több dolgot talált. Alig szükséges emliteni, hogy különösen a szegényeket és szükölködőket karolta föl, ő, ki ifjuságában maga is eléggé érezte a szegénység keserűségét. Szabad óráit egészen a jótékonyág gyakorlásának szentelte. Paulai szt. Vinczének, a felebaráti szeretet emez apostolának tanítványaival fölkereste a szegényeket és elhagyatottakat, hogy segítsen, tanácsot adjon, tanítson, javítson, vigasztaljon és bátorítson.

Egyik ilyen charitativ utja alkalmával egyszer egy lakásba ment, a hol kevés vigasztaló tárult eléje. Két alacsony padlásszoba, melynek kicsiny, piszkos ablaktábláin csak gyéren szürődött be a nap világa, volt az egész lakás. A nyomoruságos berendezésről meg nem is érdemes beszélni. Csak a lakókra akarjuk irányítani figyelmünket. Félig rothadt szalmazsákon, rongyokkal betakarva feküdt egy csontig lesoványodott asszony, kibe a lélek csak hálni járt. Mellette egy öreg ember ült, élettelen szemeit mereven az asszonyra szögezve. Szóval egy kép a nyomorból. A pap részvétellel tudakozódott viszonyaik iránt. Az öreg elbeszélte bizalmasan, el-elcsukló hangon, életének történetét.

«Valamikor jobb napokat éltem. Midőn megöregedtem, ide költözökdtm a fiamhoz feleségemmel együtt, a ki most itt fekszik megbénulva, az éhhalál torkában. Fiunk mellett jó világunk lett volna, ha a tifusz el nem ragadja tőlünk. Oda volt minden támaszunk. Ehhez járult feleségem betegsége, mely egész vagyonunkat fölemésztette.»

A pap nem engedte, hogy kibeszélje magát.

«Mondja, kedvesem, hol laktak előbb? Nem szabó volt ön?»

Az öreg fölemelte bágyadt szemeit. De mielőtt felelhetet volna, örömmel kiáltott föl a pap:

«Hála az égnek, csak hogy megtaláltam önt! Igen, maga az a szabó, a ki nekem egyszer évekkkel ezelőtt azt a ruhát ajándékozta. Még mindig adósa vagyok önnek. Most itt az alkalom, hogy ezt az adósságot leróhassam.»

Az öreg nem akart hinni füleinek. Megfeszítette emlékezetét, de sokáig tartott, míg szó jött ajkaira: «Lehetséges! de főtisztelendő urat én nem ismerem.»

«De én ismerem magát, s ez elég» — válaszolá barátságosan a pap.

«Nem lesz hiányuk semmiben. Lerovom a hosszas kamatot, a mennyire csak tehetem.»

Hogy mi mindent nem tett a jó pap a szegény családdal, azt nem tudom. Elég az hozzá, hogy a szegény szabónak és feleségének nem volt többé semmi gondja, baja.

A kedves olvasónak pedig még a Szentírásnak szavait akarom eszébe juttatni: «A ki a szegényeknek ad, uzorakamatra kölcsönöz az Urnak.»

✿ Mária-kép az ut mellett ✿

DIDŐN a mult év nyarán néhány napig Waldvirtelben tartózkodtam, kirándulásom alkalmával egy kis kápolnában nagy Mária-képet vettem észre, mely a mi korát s majdnem művészi kivitelét illeti, észrevehetően kitűnt a többi képek közül, melyek ott is, mint majd mindenütt a vidéken, az utak mellett csekély távolságra föl vannak állítva. A mint az én szeretetreméltó vezetőm, egy barátságos öreg bácsika, a ki ezen vidék történetében meglehetősen jártas, észrevette, hogy tetszéssel szemlélem ezt a szép festményt, azonnal belekezdett keletkezésének pontos történetébe, melyet legyen szabad a tisztelt olvasókkal az alábbiakban lehetőleg hiven közölni.

Jó hideg novemberi este volt 18...-ban. A vihar végig dühöngött Z. városka utain és utczáin s a havas esőt különösen egy barátságos házikóra csapdosta, mely kedvezőtlen fekvésénél fogva a város északi végén legjobban ki volt téve minden szélnek és zivatarnak. A mily levert és szomorú volt künn a természet, oly vigasztalannak látszott benn a házban is a hangulat. A tölgyfa-asztal mellett egy kis olajlámpa bágyadt fényénél ült a jó Mártha, szemeiben mély szomoruság nyomaival, s néha-néha hihetetlenül fájó pillantást vetett a tékozló fiuról szóló fejezetre a Szentírásban (mely előtte nyitva feküdt). Vele szemben az egyik ablakfülkében kuczorodott leánya, Anna, mintegy 20 éves, kedves leány, és sirt. Zokogása majdnem rémesen vegyült a kaminban füttyülő szél zugásába s az ablakot csapdosó eső zajába. Ezek a könnyek szerencsétlen testvéérért, Henrikért folytak, ki a nagyvárosban, távol anyjától és nővérétől, a rossz társaság által megméltelyezve, bűnös életet folytatott és miután egyszer a bűnbe beleegyezett, mindig mélyebbre süllyedt a szégyenbe és gyalázatba. Hogy vétkeit és bűneit mintegy megkoronázza, Bécsben a princzipálisától jelentékeny összeget elsikkasztott s azután eltűnt; egy lélek, sem anyja, se nővére nem tudták, merre vette utját. Mig atyja, egy kiváló hivatalnok, életben volt és Henrik egyik kisebb vidéki város gimnáziumába járhatott, derék és jóra való fiu volt, szüleinek öröme, tanárainak kedveltje. De midőn a család

kenyérkeresőjét a láz rövid betegség után elragadta és a szegény Mártha két gyermekével egyedül állott a világban, sajnos, nem volt lehetséges, hogy Henrik eddig szép eredménnyel végzett tanulmányait folytathassa, mert a csekély nyugdíj, melyet az özvegy kapott, nem volt elég a három személy életének fõntartására, s így Henriknek, a ki akkor 18 éves volt, bár anyja csak vérzõ szívvvel tudta elbocsátani, el kellett mennie, ki a bûnös világba, a fõvárosba, hogy ott mint gyakornok valamely nagyobb üzletben tisztességes alkalmazást keressen. De mihelyt a veszedelmes nagyvárosban rossz társaságba jutott s becsületessége és ártatlansága hajótörést szenvedett, a törekvõ, reményteljes ifju teljesen elzüllött, a kibén a jónak a csirája is kihalt s a ki ennél fogva még attól sem riadt vissza, hogy kenyéradójának jóakaró bizalmával is visszaéljen és pénzéhez is hozzányuljon. Miután ezt a gaztettet elkövette, megszökött és délre menekült.

Több napig utazott már Henrik a társaskocsin a nélkül, hogy maga is tudta volna utjának célját, midõn szökésének ötödik napján egy pap szállott a kocsiba, a ki az akkor már híres mária-czelli bucsujáróhelyre tartott. A szõkevény csakhamar élénk társalgásba ereszkedett a pappal. A lelkész épületes szavai, melyeket eddigi uti-élményeivel szerencsésen összetudott kapcsolni, csodálatos hatást gyakoroltak a szerencsétlen ifju romlott lelkiületére s midõn hosszas utazás után Mária-Czellbe érkeztek, Henrik is kiszállott s meghatottan mondott köszönetet a lelkésznek becses társalgásáért és a híres Mária-templomba ment.

A bánat érzelmeitõl megragadva lépett be. S a mint letérdelt a kegyelem-kápolnában az Istenanya szobra elé, úgy tünt föl neki, mintha új életre ébredne; egy hevítõ sugár járta át keblét s keservesen zokogott: «Mária, a mi hatalmas szószólónk a te édes Fiadnál, segíts ki engem, a föld legnyomorultabb fiát nagy szükségembõl. Oh, én súlyosan vétkeztem. Nem lesz számomra bocsánat, mert nagy az én bûneimnek száma, melyeket Istent és minden szenteket megvetve, rövid idõ alatt egymásra halmoztam». S midõn közel a kétségbeeséshez, megtört szívvvel, ilyen és hasonló gondolatok között föltekintett Mária szeretettõl sugárzó angyal arczára, úgy tünt föl neki, mintha jó anyjának szeretõ hangja csengene fülébe s visszagondolt arra a mondatra, melyre gyermekkorában annyiszor tanította: «A legnagyobb bûnös is bocsánatot nyer Isten trónusa elõtt, ha rossz utjáról megtér és igaz bánatot érez» — s hirtelen eszébe jutott Krisztusnak ama vigasztaló szava is: «Mondom nektek, nagyobb öröm leszen mennyeknek országában egy bûnösön, ki bánatot tart, mint kilenczvenkilencz igaz fölött, kik bûnbánatra nem szorulnak».

Ekkor erõt vett Henrik csüggettségén. Ujból könyörgött a menny királynéjához, hallgassa meg a bûnbánó esdeklését s mentse meg õt a kimondhatatlan nyomoruságtól.

Mária kegyelmétől csudálatosan megerősödve kelt föl s bünöktől terhelt lelkiismerete megkönnyebbült az élet-gyónás által, melyet azonnal elvégzett. Vidám szívvvel ment ki a templomból s gyönyörködve és csudálkozva tekintett a környékre; a bucsuzó ősz szomorú képe most kiválóan szépnek tűnt föl előtte, a nap szebben ragyogott az égen mint előbb s a téli madárcák véleménye szerint sokkal vigabban daloltak a lombtalan ágakon, mint bármikor azelőtt.

Két órával később Henriket ismét uton látjuk Bécs felé. A császárvárosba érkezve, rohanva sietett az ifju princzipálisának házába, hogy térdre boruljon az előtt, a kinek pénzét meglopta s bocsánatért esedezzen elkövetett bünéért. De Reinhart ur lakásán megtudta, hogy alig nyolcz órával előbb Z....be utazott, Mártha asszonyhoz, s kijelentette, hogy csak néhány nap múlva tér vissza Bécsbe. Szívében ujjongva a fölött, hogy a kiket oly súlyosan megbántott, szülőföldjén egyazon időben látja viszont, s bűneitől megtisztulva, Istennel kibékülve állhat eléjük, Henrik ismét kocsira ült s egyenesen Z....be utazott. A mint megérkezett, a viszontlátás örömétől sarkalva, kedves szülőháza felé sietett, melyet néhány perc alatt el is ért. Szíve dobogott a gyermekkori édes emlékektől, midőn a küszöböt átlépte s kezét a kilincsre tette, de mennyire megdöbbsent, midőn az ajtót kinyitott és princzipálisát, Reinhart urat, a jóságos Annának és édesanyjának társaságában találta. Mártha, a mint fiát megpillantotta, zokogva rohant keblére s e kiáltással: «Henrik, Henrikem, minő szégyent hoztál ránk, te, te ki eddig a mi reménységünk és büszkeségünk voltál» — eszméletlenül roskadt egy székre.

Midőn néhány másodperc múlva föleszmélt és magához tért, Henrik örömtől sugárzó arczzal tekintett az égre és boldogságtól áradva mondá: «Anyám, édes-kedves anyám, itt állok előtted tisztára mosva minden bünötől. Megtértem a rossz utról, melyen eddig jártam, hogy mostantól kezdve Istennek hiven szolgálva, egész életemen át dicsérjem és magasztaljam azt a hatalmas szószólót Isten trónjánál, a ki engem a nagy nyomoruságból és veszedelemből megszabadított és a jó ösvényre visszavezetett, a boldogságos szűz Máriát. Jól tudom, hogy tettemért súlyos börtönbüntetéssel kell lakolnom, de azon édes gondolat, hogy a hajótörésből, melyet szenvedtem, kimenekültem, erőt ad nekem, hogy azt férfiasan elviseljem». S azután elbeszélte életsorát a szerencsétlen sikkasztástól Istennel való kibékülésig a máriaczelli kegyelem-templomban. Midőn szavait befejezte s mindhármuktól bocsánatot kért, anyja, nővére és princzipálisa örömkönyek közt borultak a nyakába, megbocsátottak az ifjunak mindent, csókokkal halmozták el az elveszett, de megtalált fiut.

Reinhart ur, egy nemesen érző férju, Henrik lopásáról a rendőrségnél eddig még nem tett jelentést, előbbi segédjét, a ki a pénznek csak csekély

részét költötte el, a hiányzó összeg elengedésével ismét azonnal visszafogadta szolgálatába, mivel fölismerte annak mély bánatát, s midőn hat év múlva mint hetvenéves aggastyán halálát közeledni érezte, gyermeke nem lévén, Henriket rendelte üzletének örökösévé. Henrik szintén magas kort ért el s miután egész életén át mindig a valódi keresztény erényességnek és jámborságnak mintaképe volt, boldog halállal mult ki. Már reá borultak a halál angyalának fekete szárnyai, midőn felragyogtak még egyszer nemes vonásai, gyengéd mosoly játszott szája körül s halvány ajkai még utoljára is azt suttogták: «Mária».

A mennyek királynéjának képét pedig ott az ut mellett Mártha anyja emeltette kevéssel Henrik megtérése után, hálából az Istenanyának, ki egy ifjut megmentett a veszedelemből, a ki testében és lelkében a legnagyobb kárt szenvedhette volna. (Paradiesesfrüchte.)

Egy jó pap

1789 márczius utolsó napjaiban történt. Saunhac ur régi várkastélyában nagy sürgés-forgás volt. A várban minden megelevedni látszott, a számos szolga föl és alá futkosott s a különben csendes urilak ünnepi mezbe öltözött. Mindenki el volt foglalva, hogy méltóképen elkészüljenek a ritka ünnepre. A kastélynak és a vidéknek ura Saunhac marquis, tekintélyes, barátságos uriember volt, lovagja a szent Lajos-rendnek s atyja egy fiatal tisztnek.

Egy szegényes ruhába öltözött pap, lábain durva czipőkkel, kezében bottal, bekopogott a vár kapuján és éjjeli szállást kért.

— Nagyon rosszkor jött, abbé ur — felelé a marquis — minden szoba le van vagy nemsokára le lesz foglalva. Bocsásson meg, mert abban a szerencsében részesülünk, hogy ma meglátogat bennünket Arian ur, a viennei érsek, generális vikáriusával és a környék összes nemességével együtt. Ezért a legkisebb szoba fölött sem rendelkezhetünk.

A pap csak egy kuczkóért könyörgött; egy nyaláb szalma elég volna néki az éjszakára.

— Fönn a padláson — mondá erre a marquis neje — van egy kis kamara, ott lefekhetik. De mivel még addig van idő, lemehetne addig abbé ur a faluba s meglátogathatná a mi plébánosunkat, a ki nagyon beteg. Öreg juhászunk, Jakab is halálán van. Mire visszatér, vacsoráját ott fogja találni a padlásszobában.

A fiatal tiszt hallotta anyjának szavait.

— Anyám — mondá erre — engedd meg, hogy ennek a papnak fölajánlhassam szobámat s meghivhassam ebédre az érsek ur asztalához.

A szegény pap hálás pillantást vetett a fiatal emberre s szabadkozott, hogy nagylelkű ajánlatát nem fogadhatja el. Könyekig meghatva távozott a kastélyból.

Egy órával később a plébános ajtaján kopogott. Nagy szegénységet árult el minden. A plébános már tul volt a hetvenen. A sok nélkülözés, melyet hosszú, küzdelmes élete alatt szenvedett, megtörte erejét. Heves fájdalmaktól gyötörve nyögött, sóhajtozott nyomorult fekhelyén. Az idegen belépett a beteg szobájába, jelt adott a házvezetőnőnek, melyet az mindjárt megértett, mert csakhamar fölkelte és magára hagyta a két papot. Hogy mit beszéltek egymás közt, azt nem tudta meg soha senki, midőn hosszas beszélgetés után az idegen távozott, látta a házvezetőnő, mily nagy tisztelettel csókolja meg az öreg, beteg lelkész az idegen kezét. A kályha párkányán legnagyobb meglepetésére egy aranyat látott fényleni.

A pap ismét kezébe vette botját s elment a beteg juhász házába; egy kis leányka virrasztott ágyánál. A lelkész szerető, szives szavai jótékony hatással voltak a betegre. Távozásakor kérte, hogy a haldoklók szentségét fölvehesse.

— Nem, édesem — mondá az idegen. — Nemsokára meg fog gyógyulni. Holnap reggel ide fog jönni egy irgalmas nővér, hogy magát ápolja. Az hoz magával gyolcsot, orvosságot s vele jön a város legjobb orvosa.

— Menj, gyermekem, hivd ide édes anyádat.

Az asszony a juhász nővére volt.

— Jó asszonyom — mondá neki az idegen pap — vegyen hust és készítsen belőle testvéreinek erős levest. A szobában hideg van, elegendő fát kell szerezni, azonfelül két gyapju-takarót és meleg ruhákat testvére számára; mert nemsokára elhagyja az ágyat. Fogadja ezt; a jó Isten küldi maguknak.

E szavakkal néhány csillogó aranyat adott neki.

Közben beköszöntött az est. Saunhac marquis egyre fogadja vendégeit ragyogó szalonjában. Csak az érsek nem érkezett még meg. A szolgáknak megparancsolta, hogy azonnal jelentsék, mihelyt a nagy urnak és kíséretének hintáját megpillantják. Végre megérkeztek.

A marquis, neje és fia lementek az udvarra, hogy a magas vendéget üdvözöljék. A hintó ajtaja kinyílt és az első kocsiból kiszállott az érsek két generális vikáriusa; a másikban több más pap volt az egyházfejedelem környezetéből.

— Monseigneur nincs önök közt? — kiáltá reszkető hangon Saunhac marquis.

— Monseigneurnek néhány órával előbb meg kellett érkeznie egy másik kocsin — felelé egyik generális vikárius.

A kastély szalonjában nagy volt a zavar az érsek elmaradása miatt. A mint környezete beszélte, már korán reggel elhagyta palotáját egy öreg kocsisával, a kivel gyakran ki szokott rándulni s a ki hallgatott volt, mint a sir.

Ezalatt egy leány jelentkezett a kastélyban, a ki a beteg juhásznál virrasztott, levéllel a kezében. A levél az érsek bizalmas titkárának volt czimezve s csupán e sorokat tartalmazta: «Észrevétlenül akarok a kastélyba menni és a szobába jutni, mely számomra ki van jelölve.» A fiatal abbé megismerte urát s azért a levél tartalma nem a legkisebb csodálatba ejtette. Valami ürügy alatt eltávozott a szalonból, lement az udvarra, hol a látszat kedvéért élénk beszédbe ereszkedve az érsek szolgájával föl- és alásétált.

Nemsokára latta, a mint egy egyszerű pap bottal a kezében belép a nyitott kapun. Azonnal megismerte benne az érseket. De az intett neki szemével, hogy el ne árulja.

— Vezessen azonnal szobámba — mondá az érsek. — Ebben a ruhában nem akarok a kastély lakói közül senkivel se találkozni.

Észrevétlenül jutott szobájába. Ott a szegény pap ruháját becserélte az érsek pompas öltözetével. Életében nagyon egyszerű volt, de mint egyházfejedelem a világ előtt meg akarta őrizni rangját és méltóságát.

A nagy szalon ajtaja, melyben a vendégek összegyültek, megnyílt. A küszöbön megjelent a viennei érsek magas, majestatikus alakja. Lassan és méltóságosan lépett be. A vendégek mind meghajoltak előtte. Saunhac marquisnak és feleségének arcán kinos zavar jelei mutatkoztak, melyet hiába igyekeztek eltakarni. Néhány halk szót váltottak egymással. Az érsek mindjárt észrevette a fiatal tisztet, kivel néhány órával előbb megismerkedett. Barátságos mosolylyal nyujtotta neki kezét, melyet a fiatal ember tiszteletteljesen megcsókolt.

Ebéd alatt az érsek, a ki világjárta, finoman művelt férfiú volt, meszerien vitte a szót. Ép oly tanult, mint szellemes a társalgást állandó folyásban tudta tartani. Az érsek hosszas kimaradását és hirtelen megjelenését egy szóval sem hozták föl.

Midőn a lakoma véget ért, az udvaron nagy rivalgás támadt, a miből nem lehetett egyebet tisztán kivenni, mint azt a lelkesült kiáltást: «Éljen az érsek!» A falu szegény lakói akarták üdvözölni a papot, a ki szeretett plébánosukat meglátogatta és a szegény beteg juhászt megvigasztalta és megmentette.

Az érsek, láthatólag megindulva, azonnal fölkel, és mosolyogva mondá:

— Marquise, plébánosukat alaposan meg fogom korholni, hogy nem tud semmi titkot megőrizni.

Künn az udvaron már összesereglett az egész falu népe: férfak, asszonyok, gyermekek; különösen nagy számmal jelentek meg a szegények.

— Ezek az én valódi, igaz barátaim — mondá az érsek, a mint az egyszerű embereket megpillantotta — mert a szegények és egyszerűek legjobb barátai az én Istenemnek.

Midőn megjelent köztük, mindnyájan letérdeltek, hogy jámbor főpásztoruk áldását fogadják. Majd belevegyült az egyszerű falusi nép közé. Már nem volt többé a tudós, hires egyházfejedelem, hanem ismét csak az egyszerű, szegény pap, ki a beteg juhászt meglátogatta. Megalázta magát, hogy az alacsony sorsuaknak szolgálhasson; hogy megértsék, maga is a szegény hegyi lakók nyelvén beszélt. Fehér kezeivel megszorította a földmivesek és pásztorok durva tenyerét. Vigasztalta, bátorította, intette őket s e mellett erszénye is tetemesen megkönnyebbült.

A fiatal tiszt egyik erkélyről szemlélte ezt a gyönyörű jelenetet és a meghatottságtól könnyek szöktek a szemébe. Egészen éjjelig maradt az érsek a szegények között. Másnap, midőn elutazott, ezt mondá halkán Saunhac marquisnak:

— Nyissa meg az ajtót a szegénynek, a ki azon kopog, mert az apostol is lehet.

— Igen, vagy még inkább egy szent — füzte hozzá mélyen meghatva, lelkesülten marquise.

Kevéssel ezután kitört a forradalom minden borzalmaival a szerencsétlen Franciaországban. Saunhac marquis és neje nagyon sokat szenvedtek. Kastélyukat a szomszéd város lakói földúlták, a nélkül, hogy a várur parasztjai védekeztek volna. Kereskedőnek öltözve bolyongtak sokáig Saunhac ur és neje a szomszéd tartományokban s gyakran kellett az ajtókon kopogniok és éjjeli szállást kérniük. Gyermekeiket, a derék, fiatal tisztet, mint a királyság hívét, nemsokára a forradalom kitörése után kizárták a hadseregből. A szerencsétlenség napjaiban, melyek reá zudultak, gyakran gondolt vissza az érsek látogatására. Később, midőn a forradalom vihara némileg lecsendesedett, a papi pályára lépett s nemsokára püspök lett egyik dél-franciaországi egyházmegyében.

(Messenger du Saint Sacrement.)

~ VEGYESEK ~

Lourdesből jelentik, hogy az idei francia nemzeti zarándoklat rendkívül népes volt. Huszonhat különvonaton mintegy 30.000 zarándok sietett a Gave partjaira, hogy testi és lelki bajaira gyógyulást keressen, vagy hogy lelkiismerete szavának engedjen. Több püspök és számos lelkész csatlakozott a zarándoklathoz. A külföldi magasabb klerusból megjelentek Espinola buenos-ayres-i érsek, La Rocque sherbrook-i (Kanada), Ferraro y Escolada plata-i-, Keiley savannah-i (Egyesült-Államok) püspökök, Pagis, msgr. Chalifoux, apostoli protonotarius (Kanada). Spanyolország azonkívül szokatlanul nagy kontingensét küldötte klerikusoknak és laikusoknak. Ugy látszik, hatott az ifju király példája, a ki néhány héttel ezelőtt átjött a határon, hogy meglátogassa a lourdes-i barlangot.

Azt mondják, Lourdes kezd a jólelkü, jámbor emberek nyári üdülőhelye lenni, s hogy a betegek ritkábbak, mert megzavarnák a gazdagok élvezetét. Lourdes most lassankint a feledés homályába merülne, mint annyi híres bucsujárárhely a középkorban. De nem. A betegek még ma is, és épen ma, midőn a hitetlenség különös szeretettel üz gunyt a csodákból, Lourdes lelkét képezik. Érettük történnek azok az impozáns, megragadó körmenetek a legméltóságosabb Oltáriszentséggel. Lourdes-ot nem lehet elképzelni a maga hordágyai és betegápolói nélkül. És ki nem gyönyörködött mint zarándok, vagy csak mint kiránduló is abban a fenséges látványban, midőn a keresztény charitas principiumai szerint az erő, az ifjuság és szépség a gyengék, a szegények és nyomorékok szolgálatában áll, kiknek jaja betölti Lourdes utcáit és kórházait? És a ki ott volt nem látta a betegvonat megérkezését s nem fordította el szemét önkéntelenül mindattól az emberi nyomortól? A sánták, bénák, vakok, némák, süketek még boldogoknak tűnnek föl a rákbetegek, a legnagyobbfoku aszkórosok és azok mellett, a kiknek arcját és testét valamely undorító kelevény torzította el. Bizony, nyári üdülőknék Lourdes ma még nem volna a legalkalmasabb szórakozóhely. Nem kevesebb mint 1200 minden elgondolható nemű beteg zavarná meg őket élvezetükben.

Az Oltáriszentséggel tartott körmenet a zarándoklat legkiemelkedőbb pontja. Adjuk át a szót ennek ecsetelésénél a Croix-Correspondent-nek.

«A Gave partja és a barlang előcsarnoka sűrű embertömeggel van telve. Az oldalszárnyakon, melyeket a Basilika ural, ember hátán ember. Mindenütt az «Ave Maria» és «Parce Domine» dallama hangzik. A betegek a barlangtól a rózsafüzér-templomig szakadatlan lánczolatot alkotnak a legkülönfélébb helyzetben. A leggyámolatlanabb betegek ágyukon fekszenek s esdekelve nyujtják kezüket az égnek. Mások térdelve vagy állva imádkoznak, a mint

betegségük engedi. Egy fiatal leányka hófehér fürdőruhába van öltözve. Egy fiu könyekre indítja a körülállókat, hangosan kiejtett gyermeki imájával: «Sainte Vierge, guérissez bébé — Szent szűz, gyógyítsd meg a babyt». A társaság hölgyei hozzámennnek és vigasztalják. Egy munkás lábra próbál állni, de visszaesik és kezeivel mellét veri. A hordágyak vivői jobbról és balról a hordágyak és tolókokcsik mellé térdelnek, szintén imádságba merülve. Hölgyek legyezgetik a betegeket, napernyőikkel védik őket és zsebkendőikkel törölgetik a szájukat és homlokukat. Fiatal leányok a kiszáradt ajkakhoz lourdes-i vízzel telt kagylót nyujtanak. A körmenet megindul. A Gave hullámainak csobogása belevegyül a szent hymnusok dallamába. A rózsafüzér temploma előtt, a hol a betegek legnagyobb számmal vannak, a papok és a hivek imája, a kik karjukon keresztet hordanak, még bensőségesebb lesz. Végül megjelenik Krisztus betegei között. Mint Jeruzsálemben történt bevonulásakor, 50.000 torokból hangzik: «Hosanna Dávid fiának». A betegek próbálnak fölemelkedni, hogy a monstranciát láthassák. Most egyszerre nagy mozgás támad a tömegben, mely hullámszik, mint a buzatábla. A fiatal leány fehér ruhájával fölkel ágyából, a kis gyermek megy. A sokaság hatalmas rivalgásban nyilvánítja örömét, melyet a püspökök és papok csak nehezen tudnak lecsillapítani. Az ünnep végeztével a konstatáló irodába mennek. Az ápolóknak meg kell védeniök a betegeket minden indiszkrét kíváncsiságtól...»

Tényleg ismét több feltűnő gyógyulás történt.

*

X. Pius pápa ő szentsége, ki a legm. Oltáriszentség tiszteletét különösen szívén viseli, mindazon helyek hiveinek, a hol eucharisztikus kongresszus tartatik, a kongresszus tartama alatt teljes bucsut engedélyezett a szokott feltételek mellett, ugyszintén 7 évi és 7 quadragenai bucsut azok számára, a kik ezen idő alatt a legm. Oltáriszentséget meglátogatják.

*

Sienában február óta új eucharisztikus folyóirat jelenik meg «O salutaris hostia» czimmal, mely különösen az Oltáriszentségi engesztelő egyesület tagjainak van szánva.

*

Francziaország mindig lejjebb süllyed a lejtőn. Az egyháznak az államtól való elválasztása, Róma ellenségeinek műve nemsokára befejezett tény lesz. Érdekes az a nyilatkozat, melyet Eugen Tavernice, a katolikus «Univers» segédszerkesztője, az általa szerkesztett könyvben közzétesz. Mac Mahon elnök óta egy elnök sem mert nyílt közleményben Istenről beszélni és Francziaország egy prefektusának sem volt annyi bátorsága, hogy husvéti kötelezettségeinek eleget tegyen vagy vasárnap a szentmisén részt vegyen. Trochu tábornok mint elnök még nyíltan katolikusnak vallotta magát, ma már rég tul vannak azon az emberek.

Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről.

Bouilleric, carcassonei püspöktől.

Egyik, vagy a másik.

I.

Midőn Jézus Krisztus a gonosz lelket, ki magát légiónak nevezte, kiűzte, azt sertésnyájba hajlotta.

«Midőn Jézus Genezáreth taván a gerazenusok tartományába átkelt: két ördögös futa eléje, a sirboltokból jövén ki, oly igen dühöse, hogy senki se mehetett el azon az uton.

És ime kiáltának, mondván:

Mi közünk veled? Jézus, Istennek Fia. Időelőtt jöttél ide minket gyötörni?

Nem messze tőlük pedig nagy sertésnyáj vala legelőn.

Az ördögök tehát kérék őt, mondván:

Ha kiűzesz bennünket, hagyj minket a sertésnyájba szállani.

És mondá nekik: Eredjetek.

Azok pedig kimenvén, a sertésekbe szállának és ime az egész nyáj a tengerbe rohana és a vízbe veszének.» (Máté 8, 28—32.)

A két ördögös egyike hosszú idő

óta gyötörtetett az ördögtől és nem öltözött ruhába, sem házban nem lakott, hanem a sirboltokban.

Senki még lánczokkal se kötözheté meg őt.

Mert többször volt már bilincsekkel és lánczokkal megkötözve, de a lánczokat elszaggatta, a bilincseket összetörte és senki sem szelidíthette meg őt.

És éjjel-nappal mindenkör a sirboltokban és hegyeken vala, kiáltván és roncsolván magát kövekkel.

Látván tehát Jézust távolról, oda futá és imádá őt és kiáltván nagy szóval, mondá belőle az ördög:

Mi közöm veled? Jézus, fölséges Istennek Fia? Kényszeritek téged az Istenre, ne gyötörj engem.

Mert azt mondotta neki:

Menj ki, tisztátalan lélek, ez emberből.

És kérdezi őt:

Mi a neved?

És mondá neki: Sereg az én nevem, mert sokan vagyunk.

«Valóban, jegyzi meg a Szentírás, sok ördög ment vala a szerencsétlenbe.» (Márk 5, 1—9. Luk. 8, 26—30.)

II.

Szivünknek vagy egyedül az Oltáriszentségben jelenlevő Jézus Krisztus szállásául kell szolgálnia vagy a szenvedélyeinknek engedett uralom révén sereg ördögnek.

Szent evangelistáink emez előadásában a körülmények egész csoportját vehetjük észre, a melyek Oltáriszentségünkre vonatkoznak.

Szoritkozzunk csak a főbekre.

Mihelyt Jézus a két megszállott elé került, az ördögöket zavar és izgatottság fogta el; amely aggodalommal teljes felkiáltásban tört ki.

Nincs középut: vagy egészen Jézusnak élni, vagy egészen az ördögnek.

Jézus Krisztus jelenlétében a rabló megijed és elfut.

Az Oltáriszentség előtt, mikor az valamely szívbe szállt, hogy azt birtokába vegye, az ördög meg nem állhat, hanem elfut, más tisztátalan szívbe menekülve.

Válaszszunk!

Egyedül Jézus Krisztus szállásául akarunk-e szolgálni?

Akkor fussunk az Oltáriszentséghez.

Hagyjuk a sirokat, amelyeknek mélyében lakunk; fussunk e ragályos tartózkodási helyekről, a halál eme sötétségéből.

Egy ember jelent meg földünkön és az Egnáz legszebb gyümölcsét termé.

E gyöngéd anya édes szavát hallatta és minket oltáriszentségi lakomára meghívott.

Menjünk közelebb! Fordítsuk orcánkat a hegyek felé, a honnan üdvösségünk leszáll.

Az oltári szekrény ki van nyitva és a pap kiveszi belőle az áldott gyümölcsöt, e gyönyörűséges manát, a melylyel semmiféle erény se ér föl.

Oh, mit adjak viszont Uramnak mindama jókért, a melyekkel elhalmozott; a kenyérért, a melylyel kielé-

gitett; a kehelyért, amelylyel meg-részegetett?

Oh, Jézus, lelkem egyedül neked szolgáljon szállásul!

Elzártam minden kijárást, a mióta beléptél és azokat isteni véreddel akarom lepecsételni.

Mindenható vendég, nagyon is érzem, hogy mióta megjelentél, azóta minden pokoli hatalom megsemmisült; mint a láng fölött a viasz; szilárdságát teljesen elveszti és cseppfolyóssá válik.

De azt is tudom, még pedig a saját szomorú tapasztalatomból, hogy az ördög, ha valamely szivből, a mely neki megtetszett, kiüzetik, csakhamar visszatér oda nálánál gonoszabb más társakkal és hogy támadása ekkor rettenetes.

Kinyissam-e neki a kaput újra?

Oh jaj! reszketek; hihetetlenül nagy a gyöngeségem!

Jól tudom, hogy egész sereg még erősebb és zsarnokibb ellenséggel lépne oda be és hogy állapotom rosszabb lenne, mint azelőtt volt.

Óvj meg ily szerencsétlenségtől és attól, hogy oltáriszentségi kegyelmeddel illetén módon vissza ne éljek.

Mégis mit kellene tennie, hogy engem a bajok emez örvényébe elmerítsen? Csekélység az egész!

Hogy téged szivemből kiűzzelek, oh Jézus, ahhoz elég, hogy imádandó jelenlétedet elhagyjam, hogy a szent áldozástól távol maradjak, hogy a bensőmben forrongó gonosz szenvedélyeimet szabad fékre ereszszem.

Oh, ne feledjük, hogy a rettenetes szerencsétlenség még akkor is elérhet,

mikor a boldogság ölén uszunk, a melylyel Jézus az Oltáriszentség iránt buzgólkodó lelkeket elhalmozza.

Szívünk vagy tovább is fog szolgálni szállásul Jézus Krisztusnak szeretete szentségének elfogadásával, vagy sereg ördög előtt kell azt megnyitnunk avagy uralom által, melyet minden szenvedélyünknek engedünk.

III.

Ha Jézus Krisztust fogadjuk el: akkor mennyei trónhoz hasonlítunk, a melyen az isteni Fölség nyugszik; ha pedig az ördögnek nyújtunk szállást, akkor mindnyájan a tisztátalan állatok csordájához hasonlítunk.

Ha Jézus Krisztust fogadjuk magunkhoz: mily szerencse és mily dicsőség az lelkünkre nézve!

Mennyei trónhoz hasonlítunk, a melyen az isteni Fölség nyugszik.

«A szív, amely keresztény életet él, nem egyéb, mint Jézus Krisztus képmása.

De, ne feledjük, hogy ha Jézus a szívünkbe jő, ezt nem csupán azért teszi, hogy ott magát elrejtse és megsemmisítse, hanem főleg azért hogy ott bennünk új életet éljen, hogy magátegész viseletünkben külsőleg kijelentse; hogy cselekedeteinkben művei örök kinyilatkoztatását folytassa.»

A mennyországban a háromszor Szent Isten fölsége ez angyali lelkeken nyugszik, a kik szerepüknél fogva a magasságbeli rangfokozatban trónoknak neveztetnek.

A földön, az oltáriszentségi egyesítés minket hasonló magaslatra

emel, megengedvén, hogy az oltári szekrény Istenének dicsősége bennünk kinyilváníttassék és szívünkben megőriztessék.

Oh, a Bárány vérétől megittasult lélek, ki ne tekinthetne téged oly szentségmutatónak, a mely ezerszerte jobban ragyog, mint az, melynek aranya és drágakövei a szent ostyát tartják.

Templum Dei Sanctum est. Isten temploma szent; *quod estis vos;* ti vagytok e templom.

Oh szent templom! oh drága szentségmutató! oh vakító trón! ki ne irigyelné szerencsédet és dicsőségedet!

És mégis, hány lélekre nézve ugy látszik, hogy az ily sors nem kívánatos!

Hány szív utasítja vissza, a királynak, Jézusnak látogatását, hogy az ördögnek adjon szállást!

Oh, akkor ez annyi, mint beleegyez abba, hogy a tisztátalan állatok sorába lealacsonyíttassék.

Hogyan lehetséges ez?

Ime egy fölséges teremtmény saját akaratából visszavonul, hogy ily csorda gyalázatát növelje.

Örvendhetett volna a tiszteletnek, a melyet Isten neki teremtésekor készített.

Semmi gondot, semmi szükségét se kellett szenvednie, édesdeden izletes gyümölcsök táplálák.

Dicsőséggel koronáztatott meg és teremtője kezeinek minden munkáján uralkodék.

Sőt mi több, az angyali kenyér élvezete fölséges méltóságra emelte.

E boldog lelkekkel társalgott, részt

vevén e mennyei sereg ama egyik legszebb szerepében, hogy az isteni Fölséget hordozza, hirdesse és ki-nyilvánítsa.

És ez a lélek a maga dicsőségét a tisztátalan állathoz tévé hasonlónak, a mely a szenny és a fertő ölén éldeleg.

Oh Uram, Jézus! szentelj meg jelenléteddel; tedd, a mit tennem kell; add meg szenteknek, hogy ne ismerje a romlottságot, a melybe az ördög győzelme engem csakhamar döntene.

Fischer Ágoston.

Oltáregyesületi ügyek.

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1905 február hóban befolyt díjak:

Mezichradzky Zsófia (Budapest) 4 k, ftdő Sagmüller József pleb. ur az Ó-budai tagoktól 200 k, ftdő Medveczky Imre pleb. ur a felső-gagyai tagok részéről 6 k 72 f, ftdő Plent István esp. pleb. ur Kassa egyházmegyéből 320 k, ftdő Geiger Alajos pleb. ur Csanád egyházmegyéből 404 k 98 f, Kajdus Józsefné 1 k, Tóth Julianna 2 k, Tóth Rozália 2 k, Árkosy Teréz 4 k, Palkovics Jánosné 2 k, Lesztenszky Julia 2 k, Gressner Józsa 1 k, Magjerek Antal 2 k, báró Manndorff Gézáné 24 k, nsgos és ftdő Debreczeni János kanonok ur által az érsek ur ő eminenciája 100 k-val, Eger egyházmegyéből 2360 k, ftdő Tahy Ábris a Dobóruszkai tagoktól 40 k, ftdő Hazay Gyula a békés-csabai tagoktól 43 k 20 f, Lowrich Gusztávné 10 k, Institoris Endréné 4 k, Deli Erzsébet 1 k, özv. Szerdahelyi

Károlyné 2 k, Spitz Teréz 2 k, Voigt Hildegard 10 k, Szervánszky Anna 2 k, Klusatsek Gizella 2 k, özv. Klusatsek Rezsőné 12 k, Schneider Venczelné 5 k, Preszmeyer Emilia 2 k, Hedrich Antalné 2 k, Kanis Fanny 2 k, Szabó Mária 1 k, Farkas Teréz 1 k, Svoboda Józsefné 2 k, Heilmann Mariska 4 k, Schober Aranka 2 k, özv. Dániel Mártonné 6 k, Balog Margit 3 k, Kuzmits Johanna 1 k, Iricsek Antónia 8 k, Walzel Ernőné 4 k, özv. Tábornszky Nándorné 2 k, Tábornszky Andrea 2 k, Vaymár Gizella 2 k, Kenesei Julia 40 f, Nemessányi Emma 2 k, Kardos Regina 1 k, ftdő Brucker Coelestin a lizó somogymegyei tagoktól 16 k 64 f, Körln Anna 4 k, Berger Gizella 4 k, Pataj Istvánné 2 k, Pozsgay Lipótné 1 k, Kósa Sári 4 k, Benedek Jánosné 1 k, Lengyel Ottó 24 f, Majzik Jolán 2 k, Ballon Betti 2 k, Kauser Józsefné 2 k, Kauser Vilma 2 k, özv. Gerlőczy Károlyné 2 k, Tóth Györgyné 2 k, Bucsinszky Mária 1 k, Horváth Róza 8 k, Gregor Teréz 4 k, Németh Ilona 2 k, Gammel Ferike 2 k, Háberl Albinné 2 k, Zöld Julia 2 k, Gazder Józsefné 1 k, Kutkovics Ágostonné 2 k, Prés Julianna 60 f, Kerstner Anna 10 k, Várbeli Patronage 4 k, Strba Francziska 2 k, Strba Fanny 2 k, Cserne Klára 2 k, Cserne Ede 2 k, Tomkulják Józsa 2 k, Hacher István 6 k, Német Zsófi 50 f, Német Istvánné 50 f, Pálinskás Erzse 24 f, Eberling Józsefné terjesztő urnó által, Imre Róza 50 f,

Istvánfi Róza 50 f, Gergely Teréz 40 f, Préda Maris 24 f, Péter Rozália 24 f, Márton Czechi 20 f, összesen 2 k 8 f, báró Baselli Vilmosné 10 k, özv. László Istvánné 2 k, Gaál Verinka 2 k, Sajer Anna 1 k, Hendl Mihályné 1 k, Laub Jánosné terjesztő urnő által özv. Haszmann Józsefné 2 k, Séger Józsefné 2 k, Schill János 2 k, özv. Egerer Ferenczné 6 k, Thaller Istvánné 2 k, De Pilli Francziska 2 k, összesen 16 k, Edvi Illés Gyuláné terjesztő urnő által Török Árpádné 4 k, Adametz Anna 2 k, összesen 6 k, Lutter Nándorné terjesztő urnő által Csandinger Magdolna 24 f, Patyik Etel 24 f, Csóri Róza 24 f, László Teréz 24 f, Kiss Ilona 24 f, ifj. Szabó János 1 k, Stroberger Antal 1 k, Vagács Mihályné 2 k, Vagács Julia 1 k, Biegelbauer Róza 24 f, Szabó Jánosné 2 k, Lutter Nándorné 2 k, Eckermann Mária 2 k, Klenk Hilda 1 k, Pois Norbertné 2 k, Frimmel Józsefné 24 f, Heider Julia 1 k, összesen 16 k 68 f, Kozma Jánosné 2 k, Erdős Margit 2 k, Erdős Vilma 2 k, Riedl Karolin 10 k, Huber Jozefa 4 k, özv. Burányi Jánosné 24 f, Burányi Irén 24 f, Zlinszky Leopoldina 2 k, özv. Heidecker Jánosné 2 k, Gangusch Anna 2 k, Maczkó Mária 2 k, Szmolen Anna 1 k, N. N. 2 k, Tóth Julianna 2 k, Ledniczki Borbála 2 k, Schmalhofer Ferenczné 2 k, özv. Papp Lajosné 4 k, Staffenberger Mária 8 k, Kajlinger Mihályné 1 k, ns. és ftdő Binder András ur a szatmári püspök urtól 30 k, Kade Zsigmond 4 k, a nagygeőczi hivek 6 k, az egyházmegyéből 139 k, összesen 179 k, Rossmann János 1 k, Rossmann Erzsébet 1 k, Gref Ilona 24 f, Planer Antalné 4 k, Erdős Kálmánné 2 k.

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1905 márczius hóban befolyt díjak:

Inkász Filomena 40 f, Fodor Ferenczné

4 k, Katona Karolin 2 k, Pezallt Anna 1 k, Tanka Mária 1 k, Mambryni Mária 2 k, Budai Dezső 2 k, Klár Józsefné terjesztő urnő által Turner Istvánné 2 k, Turner Teréz 1 k, Lukács Giza 1 k, Hammer Nándorné 4k, Aranyosi Ida 1 k, Aranyosi Gizella 1 k, Gaube Krisztin 3 k, Gazsó Lászlóné 5 k, Havranek Albertné 1 k, Szikszay Sándorné 4 k, Marsofszky 2 k, összesen 27 k, özv. Lafrankó Jánosné urnő által Stieber Vincze 10 k, Jáhn Józsefné 4 k, Huliczius Jánosné 4 k, Lafrankó Erzsike 4 k, Thais Demidoff Cornélia 10 k, összesen 32 k, Czencz Károlyné 2 k, Krimitzky Mariska 2 k, Murmann Alexandra terjesztő urnő által Hegedüs Anna 24 f, Till Zsuzsanna 24 f, Posga Klári 24 f, Hegedüs Anna 72 f, Till Zsuzsanna 72 f, Posga Klári 92 f, Fok Julia 1 k, Fok Mariska 1 k, Platon Konstantin 1 k, Szivér Lujza 1 k, Schwarczel Jozefa 2 k, Jordán Ferenczné 2 k, Zsiga Istvánné 1 k, Zollenstein Olga 1 k, Perger Józsefné 1 k, Fok Emma 1 k, Urs Ferenczné 1 k, Pere Katalin 1 k, Murmann Alexandre 4 k, összesen 20 k, 88 f, Sik Magdolna 60 f, Lafrankó Károlyné terjesztő urnő által Leinner Mihály 2 k, Leinner Mihályné 2 k, Kramárik János 2 k, összesen 6 k, Retter Sarolta 2 k, Blaskovics Aranka 2 k, Tót Mari 1 k, Tót Margit 80 f, Deák Istvánné 2 k, Hugyecz Mária 60 f, Hanura Magdolna 1 k, ftdő Borbély Kornél Paenonhalma a következő tagoktól B. K. 3 k, Vagner Wanke Antónia 1 k, Szöts Janka 1 k, Molnár Matild 1 k, összesen 6 k, Féja Istvánné 5 k, Biber Julia 40 f, Sipőtz Erzsébet 2 k, Bogdenás Flóra 1 k, Virág Róza 2 k, NagyMarczella 1 k, Mayer Mária 2 k, Árolt Julianna 60 f, Midrics Veronika 2 k, Tancsek Mária 2 k, Röhl Borbála 80 f, Jeruska Pálné 30 f, Tóth Rozália 2 k, Szabó Mária 1 k, özv. Bernhardt Antalné 4 k,

Steinner Mártonné 8 k, Lányaine Beranka Albina 8 k, Moldován Antalné 2 k, Fuhrmann Ferenczné 2 k, Fuhrmann Ferencz dr. 10 k, Szabó Julianna 24 f, Bakonyi Mariska 10 k, gróf Hunyadi N. 10 k, Bauer Margit 2 k, Kamora Johanna 4 k, Miskó Józsefné urnő által Bartolotti Edéné 4 k, özv. Göttlicher Anna 4 k, Wandra Katalin 2 k, Amer Antonia 2 k, Lehotzki Józsefné 1 k, Pecz Mária 2 k, Róhn Julia 1 k, Erttl Anna 2 k, Rohrbeck Anna 2 k, Pfanzelt Jánosné 5 k, Hasmann Kornélné 4 k, összesen 31 k, Hajda Károlyné 4 k, Frombolt Györgyné 50 f, özv. Edvi Illés Gyuláné terjesztőnő által Kheyll Elemérné 6 k, Edvi Illés Zoltánné 2 k, Meixner Emilné 2 k, Szabady Elza 2 k, Sehner Mária 2 k, Ada Istvánné 2 k, Heiberger Antalné 2 k, Palugyai Ignáczné 1 k, Fungyik Erzsébet 60 f, Kotzó Pálné 2 k, összesen 21 k 60 f, Finta Róza terjesztő urnő által Baranyai Mihályné 6 k, Gyüri Ignáczné 6 k, Harsányi Györgyné 5 k, Petrecz Jánosné 6 k, Jiskra Ede 20 k, Salvini Lajosné 4 k, Csölle Katalin 4 k, Wieser Ferenczné 3 k, Treibler Karola 1 k, összesen 55 k, Galli Betti urnő által Grentzner Antalné 4 k, özv. Tóth Istvánné 4 k, dr. Saitz Lászlóné 4 k, Sacelláry Mihályné 4 k, Sacelláry Györgyné 4 k, összesen 20 k, Danczer Alojzia terjesztőnő által Ferenczy Gábor 1 k, Ferenczi József 1 k, Kozel Paulin 4 k, Hável Etel 8 k, Eichner

Teréz 4 k, Fröhlich Magdolna 2 k, Petro Julia 4 k, Varga Teréz 1 k, Kuskovits Julianna 2 k, Bauer Mária 1 k, Stifter Mária 2 k, Pripil Katalin 2 k, Geiszler Éva 2 k, Wandra Lajos 2 k, összesen 42 korona.

Szerkesztő: Dr. Glatffelder Gyula.

JUSTH BÉLA KÁRPITOS-MESTER ÉS DISZITŐ. ==

A budapesti közp. Oltáregyesület szállítója.
Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 6/a.

Elvállal magánlakások, egyesületi- és körhelyiségek teljes berendezését, továbbá elfogad és pontosan teljesít minden e szakmába vágó javításokat. ==

HERCZEG ZSIGMOND ELSŐ MAGYAR JÁTEKÁRU ÉS VII., Munkás-utca 6. sz. SZENT CZIKKEK ÖNTŐDÉJE. @

Szent Antal-, Mária- és Krisztus-szobrok, valamint Szent Antal-szobrocskák pléhtokban való gyártása.

GRÜNBERGER IGNÁCZ

Király-utca 4. szám.

Vesz a legmagasabb áron régiségek-t, arany, ezüsttárgyakat, szőnyeget és képeket; magas egyházi ajánlatokat felmutathat. ==

Összes hátralékos előfizetőinket kérjük, sziveskedjenek az előfizetési díjakat minél előbb beküldeni.

A lap kiadása óriási költségeket hárít az Oltáregyesületre, s ha a díjak pontosan be nem folynak, a lap kiadási költségeinek hiányát csak az egyesület szent céljainak rovására lehet pótolni.

Egyben kérjük régi előfizetőinket, kegyeskedjenek ismerőseik körében lapunkat ajánlani, őket előfizetésre buzdítani, mert csak az előfizetők számának tetemes emelkedése esetén lehet a fokozott igényeket kielégíteni.

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály csongrád-csanyai plébános.

Előfizetési ára

Egész évre csak 2 kor. 60 fill.

Félévre csak 1 kor 40 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Csongrád-Csanyon.

A ki kér, kap mutatványszámot ingyen.

WALSER-VARGA-féle

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYVE

gyönyörű teljes kiadásban (30 óra), Akantisz V. számos színezett művészi rajzaival és képekkel, megjelent és kapható. És pedig:

I. Számos színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):

a) füzve 2 kor. 60 fill., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor.

II. Finomabb papíron, színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):

a) füzve 3 kor., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor. 40 fill., c) bőrkötés, vörösvágás 5 kor., d) bőrkötés, aranyvágás 6 kor., e) finomabb borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 8 kor.

III. Igen finom papíron, számos finoman színezett rajzokkal (összesen körülbelül 130):

a) finom bőrkötés, aranyvágás 7 kor., b) finom borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 9 és 11 kor., c) ugyanez a legfinomabb bőrbe kötve, a legfinomabb aranyozással, oxidált ezüstkapocszal 20 kor.

IV. Ugyanez a könyv öreg betűkkel (Arany Korona nagyságban):

a) jó minőségű papíron, háromszáznál több szép képpel, vászonkötésben, tokkal 6 korona, b) tartós bőrkötés, aranyvágással 7 kor.

V. Pótkönyv az első és második kiadáshoz:

A mennyivel terjedelmesebb ez a teljes kiadás (30 óra van benne), az külön is kapható.

Ára a 14 új órának vászonkötésben 1 korona 20 fillér.

Az új teljes kiadás megrendelhető:

VARGA MIHÁLY plébánosnál Csongrád-Csanyon.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhimzés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klotild fhgasszony ő cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tüzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket, Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat, Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhimzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

